

Alkoholizam u obitelji - posljedice i prevencija alkoholizma

Alkoholizam nije samo bolest pojedinca, već cijele njegove obitelji i društva u kojem živi. U pitanju je bolest **ovisnosti** koja pogađa sve članove obitelji oboljele osobe te je **jedan od najčešćih uzroka nefunkcioniranja i raspada obitelji.**

Osim toga, zloupotreba alkohola je postala veliki **društveni problem** kojega prate ozbiljna psihička i fizička oštećenja. Prema međunarodnoj klasifikaciji uzroka bolesti i smrtnosti, alkoholizam se nalazi već **na trećem mjestu**, a ispred njega su kardiovaskularne bolesti i maligni tumori.

Foto: Photosecrets

Alkoholizam u obitelji

„Sve sretne obitelji nalik su jedna na drugu, svaka nesretna obitelj nesretna je na svoj način.“ Lav Nikolajevič Tolstoj

Svatko od nas dolazi iz neke obitelji u kojoj cijeli život učimo funkcionirati kao **članovi zajednice**. S obzirom na to da je obitelj osnovna jedinica društva, nedvojbeno je da problemi neke obitelji automatski predstavljaju i **probleme društva**. Jedan od takvih obiteljskih i društvenih problema je i [alkoholizam](#) koji nikada ne obuhvaća samo

oboljelog pojedinca već i sve ljude oko njega.

S obzirom na to da bi obitelj trebala biti zajednica koja svojim članovima osigurava **poštovanje, uzajamno pomaganje, ljubav, sigurnost i razumijevanje**, teško je suočiti se s ovako velikim problemom kao što je alkoholizam, posebno zato što je u pitanju bolest koja osiromašuje obitelj u svim segmentima njezinog funkcioniranja.

Zbog teškog prihvaćanja i suočavanja s ovom bolesti, mnoge obitelji na sve načine pokušavaju **prikriti ovaj problem**. Većina njih smatra da može vlastitim snagama pomoći oboljelom članu obitelji i vratiti ravnotežu u život, čak i onda kada je alkoholizam već prešao sve granice podnošljivosti.

Alkoholizam kao društveni problem

Promatrajući današnje društvo, jednostavno je uočiti da je **konzumacija alkohola poželjna**, posebno ako za to postoji prigoda (iako ni to više nije pravilo). Čak i ako uopće ne konzumirate alkohol, vrlo vjerojatno ćete se barem jedanput u životu naći u društvu koje će vam radi toga uputiti čudne poglede i dobaciti pokoju šalu na vaš račun jer, prema današnjim čudnim društvenim kriterijima, vi niste normalni jer odbijate alkohol.

Još jedna otežavajuća okolnost je ta što današnje društvo **alkohol uopće ne percipira kao potencijalni problem**. Nažalost, postoje čak i oni koji će liječenom alkoholičaru ponuditi čašu vina, ne shvaćajući posljedice svojega postupka.

S obzirom na sve veći broj različitih vrsta alkoholnih pića, sa sigurnošću se može reći da **nikada nije bilo jednostavnije doći do alkohola**. Nedovoljne provjere mlađih članova društva dovode do masovne prodaje alkohola maloljetnicima koji uništavaju svoj organizam prekomjernim konzumiranjem alkoholnih pića samo kako bi se uklopili u društvo i bili popularni.

Dobna granica konzumacije alkohola je sve niža, a broj ovisnika o alkoholu sve veći. Očigledno je da problem postoji, samo se čini da ga mnogi ljudi u našem društvu još uvijek nisu svjesni.

Foto: Photosecrets

Alkoholizam - specifični obrasci ponašanja

Osobe ovisne o alkoholu su različitih psiholoških profila i načina pijenja. Svatko od njih dolazi iz različitih obitelji i sredina te socioekonomskih uvjeta. Isto tako, **ne piju svi od njih jednako.**

Neki se s vremena na vrijeme intoksiciraju alkoholom, a drugi pak svakodnevno piju i rjeđe pokazuju znakove intoksikacije, ali nikada nisu trijezni. Kod njih je češće prisutna agresivnost i zanemarivanje obiteljskih dužnosti zato što su stalno pod utjecajem

alkohola te ih je teško nagovoriti na neki oblik suradnje.

Još jedan problem se krije u tome da se mnogi od njih, čak i nakon izlječenja, **opet vrate piću**. Većina njih tvrdi da im alkohol predstavlja bijeg od stvarnosti, osjećaj ugone i užitka te zaboravljanje na brige i nevolje u kojima se nalaze. Neki od njih su čak svjesni da je taj osjećaj kratkotrajan i prolazan te da se, nakon trijeđenja, opet vraćaju u stvarnost koja je zbog njihovog alkoholizma sve teža.

Nažalost, upravo zato je opravdana činjenica da je **alkoholizam dugotrajna i složena bolest** koju je zaista teško potpuno izliječiti. No, to ne znači da je nemoguće već da je potrebno pronaći najbolje uvjete za liječenje koji su za svakog pojedinca različiti.

Osim brojnih psihičkih smetnji, osobe koje pate od kroničnog alkoholizma često razviju poremećaj zvani **Wernickeova encefalopatija** koja nastaje zbog pretjeranog unosa alkohola. Naime, prekomjernom konzumacijom alkohola dolazi do **ometanja apsorpcije tiamina** iz probavnog sustava, a ako se ovaj poremećaj ne liječi, u 80% slučajeva prelazi u **Korsakovljevu psihozu** praćenu amnezijom, dezorijentacijom u vremenu, emocionalnim poteškoćama te brojnim drugim simptomima.

Alkoholizam - posljedice na članove obitelji

Alkoholizam ostavlja brojne **negativne posljedice na sve članove obitelji** oboljele osobe. Samo neke od posljedica su:

- zanemarivanje obiteljskih dužnosti,
- psihološki poremećaji u obitelji,
- agresivnost i nasilje u obitelji,
- psihičko i fizičko zlostavljanje,
- izbjegavanje razgovora o obiteljskim problemima,

- financijski i emocionalni problemi u obitelji,
- gubitak osnovnih higijenskih navika,
- netolerantan stav prema obitelji,
- česte promjene raspoloženja,
- [laganje i izbjegavanje istine.](#)
- nebriga za odgoj djece,
- [rastava braka.](#)

Najveći problem se javlja u obiteljima koje ove posljedice **prikrivaju** i pokušavaju ispraviti na vlastiti način. Alkoholizam je potrebno liječiti u psihijatrijskim ustanovama, uz podršku obitelji koja će sudjelovati u procesu oporavka.

Važno je naglasiti da je izrazito teško vlastitim snagama doći do rezultata koji se mogu ostvariti u jasno definiranim i strukturiranim ustanovama kojima je cilj liječenje osoba oboljelih od alkoholizma.

Foto: Photosecrets

Alkoholizam u obitelji - moguće posljedice kod djece

Prema dosadašnjim pokazateljima, **muškarci** najčešće oboljevaju od alkoholizma, ali to nije pravilo već trenutno stanje. Od ove ovisnosti može oboljeti bilo tko tko prekomjerno konzumira alkohol i ne shvaća njegove posljedice.

Međutim, krivo bi bilo reći da se svatko može jednako obraniti od ove bolesti i da svatko ima iste uvjete po tom pitanju.

Naime, djeca koja odrastaju uz jednog ili oba roditelja alkoholičara nemaju istu percepciju alkoholizma kao ona djeca čiji roditelji uopće ne piju i jasno ističu negativne posljedice alkoholizma. Neka djeca stvore potpuno negativnu sliku o alkoholizmu zbog svih posljedica koje trpe zbog roditelja alkoholičara, a neka pak percipiraju alkohol kao nešto uobičajeno, normalno i poželjno jer upravo takav **primjer** dobivaju.

Činjenica je da djeca imitiraju roditeljska ponašanja te da najbolje uče iz primjera. Stoga nas ne bi trebalo iznenaditi zašto djeca alkoholičara u odrasloj dobi imaju isti problem, zašto su agresivnija od ostale djece te zašto imaju određenih psihičkih poteškoća. Osim psihičkih poteškoća, djeca čije su majke tijekom trudnoće konzumirale alkohol mogu imati različite **malformacije** i **prirođene anomalije**.

Prevenција alkoholizma kod djece i mladih

Prevenција alkoholizma kod djece i mladih prvenstveno polazi od osiguravanja **kvalitetne okoline** koja ne percipira alkohol kao nešto poželjno i normalno. U mnogim je situacijama konzumiranje alkohola **društveno uvjetovano**, a alkoholizam u obitelji stvara potpuno krivo shvaćanje alkohola kod brojne djece.

Osiguravanjem kvalitetne okoline i educiranjem djece i mladih o štetnim učincima alkohola na njihov rast i razvoj te organizam općenito, može se postići mnogo pozitivnih ishoda po pitanju prevencije alkoholizma. Naravno, to znači da je prvo važno izliječiti roditelje alkoholičare, resocijalizirati ih te im pomoći da rade na sebi i grade kvalitetnu komunikaciju sa svojom djecom. Taj proces je težak i dugotrajan, ali se može ostvariti ako postoji **dobra suradnja, snaga volje i trud oko oporavka**.

Nažalost, većina obitelji alkoholičara su **disfunkcionalne** s čestim obiteljskim konfliktima i problemima, stoga je nužno paralelno raditi i s djecom kako bi se umanjile negativne posljedice. Pritom se predlažu psihoterapijski postupci prilagođeni za djecu, podrška te edukacija o alkoholu. Najgore od svega je potpuno isključiti dijete i ne objasniti mu što se događa zato što tako dijete stvara potpuno krive slike o

alkoholizmu, a mnoga od njih smatraju i da su sama kriva zato što njihovi roditelji piju.

Zato ih je važno uputiti u situaciju i objasniti im sve na način na koji mogu shvatiti, a zatim im pomoći da se otvore i razviju podržavajuća prijateljstva i aktivnosti pomoću kojih će jednostavnije prebroditi težinu situacije s kojom se suočavaju.